

Editoriál

Vážené kolegyně, kolegovia,

rok 2015 bol rokom pomerne bohatým na rôzne udalosti vo svetovom, európskom aj národnom meradle. Prekvapila nás extenzívna migračná kríza, prognostici dôrazne upozorňujú na zhoršujúce sa demografické a zdravotné ukazovatele európskej populácie a slovenské vysoké školy prechádzajú procesom národnej akreditácie. Všetky uvedené skutočnosti prinášajú nové výzvy a priority aj pre ošetrovateľskú profesiu, či už na úrovni akademicko-výskumnej alebo klinicko-praktickej.

Americká asociácia sestier, Medzinárodná rada sestier a rôzne iné ošetrovateľské výskumné inštitúcie charakterizujú význam ošetrovateľského výskumu v prínose významných poznatkov pre ošetrovateľskú prax a mandát sesterskej profesie ako schopnosť aplikovať tento vedecký základ v procese podpory zdravia populácie v regionálnom sociokultúrnom kontexte. Aktuálne spoločenské problémy môžu ovplyvniť smerovanie ošetrovateľského výskumu a zvyčajne vychádzajú z multifaktorálnych determinantov zdravia, ale aj z faktorov etnických či socioekonomických. Členské štáty európskeho regiónu WHO už v roku 2012 prijali novú zdravotnú politiku – dokument *Zdravie 2020*, ktorej hlavným cieľom je výrazné zlepšenie zdravia a prosperity populácie, posilnenie a zabezpečenie udržateľných a vysokokvalitných zdravotníckych systémov, v centre záujmu ktorých sú ľudia. Vzhľadom na komplexnosť a zložitosť uvedených skutočností by sme mali posilniť interdisciplinárny charakter ošetrovateľského výskumu a spoluprácu s inými humanitnými, spoločenskými a biomedicínskymi vedami. Implementácia výskumných a klinických kompetencií sestier do nových vzdelávacích kurikul a podpora kontinuálneho vzdelávania by mala zaručiť, že vzdelávacie inštitúcie pripravujú sestry schopné prekonať pomyselné rozdiely medzi „akademickou teóriou“ a reálnou klinickou praxou a tvorivo ich integrovať. Bariér pre naplnenie cieľov ošetrovateľského výskumu a vzdelávania je viacero – dlhodobý nedostatok finančných zdrojov pre školstvo a vedu, pokles motivácie pre štúdium ošetrovateľstva, nízky spoločenský status sestry, odliv mladých vzdelaných sestier do zahraničia či stagnácia legislatívy v odbore. Sme teda na nové výzvy skutočne pripravení?

Mgr. Ivana Bóriková, PhD.
Univerzita Komenského v Bratislave,
Jesseniova lekárska fakulta v Martine,
Ústav ošetrovateľstva